

Πρὸς Ἐφεσίους

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, **1**

τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ¹ καὶ πιστοῖς ἐν

χριστῷ Ἰησοῦ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς **2**

ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐλογητὸς² ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ **3**

χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ³

πνευματικῇ⁴ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις⁵ ἐν χριστῷ: καθὼς **4**

ἐξελέξατο⁶ ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς⁷ κόσμου,

εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους⁸ κατενώπιον⁹ αὐτοῦ ἐν

ἀγάπῃ, προορίσας¹⁰ ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν¹¹ διὰ Ἰησοῦ **5**

χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν¹² τοῦ θελήματος

αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον¹³ δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ᾧ **6**

¹ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ² εὐλογητός, well spoken of, blessed. ³ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ⁴ πνευματικός, spiritual. ⁵ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁶ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁷ καταβολή, ἡς, ἡ, foundation, depositing. ⁸ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁹ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ¹⁰ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹¹ υἰοθεσία, ας, ἡ, adoption. ¹² εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹³ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation.

ἐχαρίτωσεν¹ ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ· ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν 7
 ἀπολύτρωσιν² διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν³
 τῶν παραπτωμάτων,⁴ κατὰ τὸν πλοῦτον⁵ τῆς χάριτος
 αὐτοῦ, ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ 8
 φρονήσει,⁶ γνωρίσας⁷ ἡμῖν τὸ μυστήριον⁸ τοῦ 9
 θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν⁹ αὐτοῦ, ἣν
 προέθετο¹⁰ ἐν αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν¹¹ τοῦ πληρώματος¹² 10
 τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι¹³ τὰ πάντα ἐν τῷ
 χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ἐν 11
 αὐτῷ, ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν¹⁴ προορισθέντες¹⁵ κατὰ
 πρόθεσιν¹⁶ τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος¹⁷ κατὰ τὴν
 βουλὴν¹⁸ τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς 12
 ἔπαινον¹⁹ δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας²⁰ ἐν τῷ
 χριστῷ· ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς 13

¹ χαρίτω, bestow favor on, favor highly. ² ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ³ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ⁴ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁵ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁶ φρόνησις, εως, ἡ, way of thinking, insight. ⁷ γνωρίζω, make known, declare. ⁸ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁹ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹⁰ προτίθεμαι, purpose, design beforehand. ¹¹ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ¹² πληρώμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹³ ἀνακεφαλαιόω, sum up, recapitulate. ¹⁴ κληρώω, appoint by lot, obtain an inheritance. ¹⁵ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹⁶ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹⁷ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁸ βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁹ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ²⁰ προελπίζω, hope before, be the first to hope.

ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ
 πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε¹ τῷ πνεύματι τῆς
 ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, ὃς ἐστὶν ἄρραβὼν² τῆς 14
 κληρονομίας³ ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν⁴ τῆς
 περιποιήσεως,⁵ εἰς ἔπαινον⁶ τῆς δόξης αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο καὶ γὰρ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ 15
 κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς
 ἁγίους, οὐ παύομαι⁷ εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνηίαν⁸ 16
 ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου: ἵνα ὁ θεὸς 17
 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης,
 δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως,⁹ ἐν
 ἐπίγνωσιν¹⁰ αὐτοῦ: πεφωτισμένους¹¹ τοὺς ὀφθαλμοὺς 18
 τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστὶν ἡ
 ἐλπίς τῆς κλήσεως¹² αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος¹³ τῆς
 δόξης τῆς κληρονομίας³ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ τί τὸ 19

¹ σφραγιζῶ, seal, set a seal upon. ² ἄρραβὼν, ὄνος, ὁ, earnest, pledge. ³ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ⁴ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ⁵ περιποιήσις, εως, ἡ, preservation, acquisition. ⁶ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ⁷ παύω, cause to cease. ⁸ μνηία, ας, ἡ, remembrance, mention. ⁹ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁰ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ¹¹ φωτίζω, give light, enlighten. ¹² κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹³ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches.

ὑπερβάλλον¹ μέγεθος² τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς
 τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν³ τοῦ κράτους⁴
 τῆς ἰσχύος⁵ αὐτοῦ ἣν ἐνήργησεν⁶ ἐν τῷ χριστῷ, 20
 ἐγείρας αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ
 αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις,⁷ ὑπεράνω⁸ πάσης ἀρχῆς καὶ 21
 ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος,⁹ καὶ παντὸς
 ὀνόματος ὀνομαζομένου¹⁰ οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ,
 ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ 22
 τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ
 πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, ἣτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ 23
 πλήρωμα¹¹ τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν¹² καὶ ταῖς 2
 ἁμαρτίαις, ἐν αἷς ποτὲ περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα 2
 τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας
 τοῦ ἀέρος,¹³ τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργούντος⁶ ἐν

¹ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ² μέγεθος, οὗς, τό, size, greatness. ³ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ⁴ κράτος, οὗς, τό, power, dominion. ⁵ ἰσχύς, οὗς, ἡ, strength, power. ⁶ ἐνεργέω, work, effect. ⁷ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁸ ὑπεράνω, high above (gen), far above. ⁹ κυριότης, ητος, ἡ, lordship, dominion. ¹⁰ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹¹ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹² παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹³ ἀήρ, ος, ὁ, air.

τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας:¹ ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες 3
 ἀνεστράφημέν² ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς
 ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν
 διανοιῶν,³ καὶ ἤμεν τέκνα φύσει⁴ ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ
 λοιποί: ὁ δὲ θεός, πλούσιος⁵ ὢν ἐν ἐλέει,⁶ διὰ τὴν 4
 πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας 5
 ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν⁷ συνεζωοποίησεν⁸
 τῷ χριστῷ – χάριτί ἐστε σεσωσμένοι – καὶ 6
 συνήγειρεν,⁹ καὶ συνεκάθισεν¹⁰ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις¹¹ ἐν
 χριστῷ Ἰησοῦ: ἵνα ἐνδείξηται¹² ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς 7
 ἐπερχομένοις¹³ τὸν ὑπερβάλλοντα¹⁴ πλοῦτον¹⁵ τῆς
 χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι¹⁶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν χριστῷ
 Ἰησοῦ: τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς 8
 πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν: θεοῦ τὸ δῶρον:¹⁷ οὐκ 9
 ἐξ ἔργων, ἵνα μὴ τις καυχῆσθαι. Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν 10

¹ ἀπειθεία, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ² ἀναστρέφω, return, live. ³ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ⁴ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ⁵ πλούσιος, rich. ⁶ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ⁷ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁸ συζωοποιέω, make alive together with someone. ⁹ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ¹⁰ συγκαθίζω, cause to sit down together. ¹¹ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹² ἐνδείκνυμι, show forth, show. ¹³ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ¹⁴ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹⁵ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁶ χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. ¹⁷ δῶρον, ου, τό, gift, present.

ποίημα,¹ κτισθέντες² ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις
ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν³ ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς
περιπατήσωμεν.

Διὸ μνημονεύετε⁴ ὅτι ὑμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ 11
λεγόμενοι ἀκροβυστία⁵ ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς
ἐν σαρκὶ χειροποιήτου,⁶ ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ 12
χωρὶς χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι⁷ τῆς πολιτείας⁸ τοῦ
Ἰσραήλ, καὶ ξένοι⁹ τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας,
ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι¹⁰ ἐν τῷ κόσμῳ. Νυνὶ¹¹ δὲ 13
ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν¹² ἐγγὺς
ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ χριστοῦ. Αὐτὸς γὰρ ἐστιν 14
ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα¹³ ἓν, καὶ τὸ
μεσότοιχον¹⁴ τοῦ φραγμοῦ¹⁵ λύσας, τὴν ἔχθραν¹⁶ ἐν τῇ 15
σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν,¹⁷
καταργήσας.¹⁸ ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ² ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα

¹ποίημα, τος, τό, work, creation. ²κτίζω, create, form. ³προετοιμάζω, prepare beforehand, predestine. ⁴μνημονεύω, remember, make mention of. ⁵ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ⁶χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ⁷ἀπαλλοτριόμαι, alienate, estrange. ⁸πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ⁹ξένος, strange, stranger. ¹⁰ἄθεος, without God, godless. ¹¹νυνί, now, already. ¹²μακρὰν, far away. ¹³ἀμφότεροι, both, both of two. ¹⁴μεσότοιχον, ου, τό, middle wall, dividing wall. ¹⁵φραγμός, οὔ, ὁ, wall, fence. ¹⁶ἐχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ¹⁷δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ¹⁸καταργέω, make ineffective, abolish.

καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξῃ¹ 16

τοὺς ἀμφοτέρους² ἐν ἐνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ

σταυροῦ,³ ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν⁴ ἐν αὐτῷ· καὶ ἔλθων 17

εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν⁵ καὶ τοῖς

ἐγγύς· ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν⁶ οἱ 18

ἀμφοτέροι² ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα οὖν 19

οὐκέτι ἐστὲ ξένοι⁷ καὶ πάροικοι,⁸ ἀλλὰ συμπολιταί⁹

τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι¹⁰ τοῦ θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες¹¹ 20

ἐπὶ τῷ θεμελίῳ¹² τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν,

ὄντος ἀκρογωνιαίου¹³ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν ᾧ 21

πᾶσα οἰκοδομὴ¹⁴ συναρμολογουμένη¹⁵ αὖξει¹⁶ εἰς ναὸν

ἅγιον ἐν κυρίῳ, ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε¹⁷ εἰς 22

κατοικητήριον¹⁸ τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

¹ ἀποκαταλλάσσω, reconcile. ² ἀμφοτέροι, both, both of two. ³ σταυρός, οὐ, ὁ, cross. ⁴ ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility.

⁵ μακρὰν, far away. ⁶ προσαγωγή, ἡς, ἡ, access, approach. ⁷ ξένος, strange, stranger. ⁸ πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger.

⁹ συμπολίτης, ου, ὁ, fellow citizen. ¹⁰ οἰκεῖος, ου, ὁ, household, members of the household. ¹¹ ἐποικοδομέω,

build upon, build upon a foundation. ¹² θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ¹³ ἀκρογωνιαίος, corner, cornerstone. ¹⁴

οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ¹⁵ συναρμολογέω, fit together. ¹⁶ αὖξάνω, cause to grow, increase. ¹⁷

συνοικοδομέω, build up together. ¹⁸ κατοικητήριον, ου, τό, dwelling, dwelling-place.

Τούτου χάριν¹ ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος² τοῦ χριστοῦ 3
 Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν, εἶγε³ ἡκούσατε τὴν 2
 οἰκονομίαν⁴ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς
 ὑμᾶς, ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν⁵ ἐγνώρισέν⁶ μοι τὸ 3
 μυστήριον,⁷ καθὼς προέγραψα⁸ ἐν ὀλίγῳ, πρὸς ὃ 4
 δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι⁹ τὴν σύνεσίν¹⁰ μου ἐν
 τῷ μυστηρίῳ⁷ τοῦ χριστοῦ: ὃ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ 5
 ἐγνώρισθη⁶ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὡς νῦν
 ἀπεκαλύφθη¹¹ τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ
 προφήταις ἐν πνεύματι: εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα 6
 καὶ σύσσωμα¹³ καὶ συμμετοχα¹⁴ τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ
 ἐν τῷ χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, οὗ ἐγενόμην 7
 διάκονος κατὰ τὴν δωρεάν¹⁵ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, τὴν
 δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν¹⁶ τῆς δυνάμεως
 αὐτοῦ. Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ¹⁷ πάντων ἁγίων ἐδόθη 8

¹ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ² δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ³ εἶγε, if indeed, seeing that. ⁴ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁶ γνωρίζω, make known, declare. ⁷ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁸ προγράφω, write before, write previously. ⁹ νοέω, understand, consider. ¹⁰ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ¹¹ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹² συγκληρονόμος, fellow heir, joint heir. ¹³ σύσσωμος, of the same body. ¹⁴ συμμετοχος, sharing with, partaking with. ¹⁵ δωρεά, ας, ἡ, gift, free gift. ¹⁶ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ¹⁷ ἐλαχιστότερος, smallest, least important.

ἡ χάρις αὐτῇ, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν
 ἀνεξιχνίαστον¹ πλοῦτον² τοῦ χριστοῦ, καὶ φωτίσαι³ 9
 πάντας τίς ἡ οἰκονομία⁴ τοῦ μυστηρίου⁵ τοῦ
 ἀποκεκρυμμένου⁶ ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ
 πάντα κτίσαντι⁷ διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα γνωρισθῇ⁸ 10
 νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις⁹
 διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος¹⁰ σοφία τοῦ θεοῦ, 11
 κατὰ πρόθεσιν¹¹ τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν χριστῷ
 Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν: ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν 12
 καὶ τὴν προσαγωγὴν¹² ἐν πεποιθήσει¹³ διὰ τῆς πίστεως
 αὐτοῦ. Διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν¹⁴ ἐν ταῖς θλίψεσιν 13
 μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

Τούτου χάριν¹⁵ κάμπτω¹⁶ τὰ γόνατά¹⁷ μου πρὸς τὸν 14
 πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξ οὗ πᾶσα 15
 πατριὰ¹⁸ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται,¹⁹ ἵνα δώῃ 16

¹ ἀνεξιχνίαστος, inscrutable, incomprehensible. ² πλοῦτος, ου, ό, wealth, riches. ³ φωτίζω, give light, enlighten. ⁴ οἰκονομία, ας, ή, stewardship, administration. ⁵ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁶ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ⁷ κτίζω, create, form. ⁸ γνωρίζω, make known, declare. ⁹ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁰ πολυποίκιλος, many-sided, manifold. ¹¹ πρόθεσις, εως, ή, setting forth, purpose. ¹² προσαγωγή, ης, ή, access, approach. ¹³ πεποιθήσις, εως, ή, confidence, trust. ¹⁴ ἐκκακέω, am faint, am weary. ¹⁵ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ¹⁶ κάμπτω, bend, bow. ¹⁷ γόνυ, ατος, τό, knee. ¹⁸ πατριά, ας, ή, lineage, family. ¹⁹ ὀνομάζω, name, give a name to.

ὑμῖν, κατὰ τὸν πλοῦτον¹ τῆς δόξης αὐτοῦ, δυνάμει
 κραταιωθῆναι² διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω³
 ἄνθρωπον, κατοικήσαι τὸν χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν 17
 ταῖς καρδίαις ὑμῶν: ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι⁴ καὶ 18
 τεθεμελιωμένοι⁵ ἵνα ἐξισχύσητε⁶ καταλαβέσθαι⁷ σὺν
 πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος⁸ καὶ μήκος⁹ καὶ βάθος¹⁰
 καὶ ὕψος,¹¹ γινῶναι τε τὴν ὑπερβάλλουσαν¹² τῆς 19
 γνώσεως¹³ ἀγάπην τοῦ χριστοῦ, ἵνα πληρωθῇτε εἰς
 πᾶν τὸ πλήρωμα¹⁴ τοῦ θεοῦ.

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ 20
 ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν,¹⁵ κατὰ τὴν δύναμιν τὴν
 ἐνεργουμένην¹⁶ ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἢ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ 21
 ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν
 αἰώνων. Ἀμήν.

¹ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ² κραταίω, strengthen, confirm. ³ ἔσω, within, inside. ⁴ ῥιζόω, root, fix by the root. ⁵ θεμελιόω, lay a foundation, found. ⁶ ἐξισχύω, be able, be strong enough. ⁷ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ⁸ πλάτος, ους, τό, breadth, width. ⁹ μήκος, ους, τό, length. ¹⁰ βάθος, ους, τό, depth, deep. ¹¹ ὕψος, ους, τό, height, heaven. ¹² ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹³ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁴ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁵ νοέω, understand, consider. ¹⁶ ἐνεργέω, work, effect.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγώ, ὁ δέσμιος¹ ἐν κυρίῳ, ἀξίως² 4
 περιπατῆσαι τῆς κλήσεως³ ἣς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης 2
 ταπεινοφροσύνης⁴ καὶ πραότητος,⁵ μετὰ μακροθυμίας,
 ἀνεχόμενοι⁷ ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες⁸ 3
 τηρεῖν τὴν ἐνότητα⁹ τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ¹⁰
 τῆς εἰρήνης. Ἐν σῶμα καὶ ἐν πνεῦμα, καθὼς καὶ 4
 ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως³ ὑμῶν: εἰς κύριος, 5
 μία πίστις, ἐν βάπτισμα,¹¹ εἰς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, 6
 ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν. Ἐνὶ 7
 δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον¹² τῆς
 δωρεᾶς¹³ τοῦ χριστοῦ. Διὸ λέγει, Ἄναβας εἰς ὕψος¹⁴ 8
 ἡχμαλώτευσεν¹⁵ αἰχμαλωσίαν,¹⁶ καὶ ἔδωκεν δόματα¹⁷
 τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δέ, Ἀνέβη, τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ 9
 κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα¹⁸ μέρη τῆς γῆς; Ὁ 10
 καταβάς, αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβάς ὑπεράνω¹⁹ πάντων

¹ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ² ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ³ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁴ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ⁵ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁶ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ⁷ ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁸ σπουδάζω, hasten, be eager. ⁹ ἐνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ¹⁰ σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ¹¹ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹² μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹³ δωρεά, ας, ἡ, gift, free gift. ¹⁴ ὕψος, ους, τό, height, heaven. ¹⁵ αἰχμαλωτεύω, capture, lead captive. ¹⁶ αἰχμαλωσία, ας, ἡ, captivity, host of captives. ¹⁷ δόμα, τος, τό, present, gift. ¹⁸ κατώτερος, lower. ¹⁹ ὑπεράνω, high above (gen), far above.

τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. Καὶ αὐτὸς 11

ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς

δὲ εὐαγγελιστάς,¹ τοὺς δὲ ποιμένας² καὶ διδασκάλους, 12

πρὸς τὸν καταρτισμὸν³ τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας,

εἰς οἰκοδομὴν⁴ τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ: μέχρι⁵ 13

καταντήσωμεν⁶ οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα⁷ τῆς

πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως⁸ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς

ἄνδρα τέλειον,⁹ εἰς μέτρον¹⁰ ἡλικίας¹¹ τοῦ

πληρώματος¹² τοῦ χριστοῦ: ἵνα μηκέτι¹³ ὦμεν νήπιοι,¹⁴ 14

κλυδωνιζόμενοι¹⁵ καὶ περιφερόμενοι¹⁶ παντὶ ἀνέμῳ

τῆς διδασκαλίας,¹⁷ ἐν τῇ κυβείᾳ¹⁸ τῶν ἀνθρώπων, ἐν

πανουργίᾳ¹⁹ πρὸς τὴν μεθοδείαν²⁰ τῆς πλάνης:²¹ 15

ἀληθεύοντες²² δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν²³ εἰς αὐτὸν τὰ

πάντα, ὃς ἐστὶν ἡ κεφαλὴ, ὁ χριστός, ἐξ οὗ πᾶν τὸ 16

¹ εὐαγγελιστής, οὗ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ² ποιμὴν, ἑνός, ὁ, shepherd. ³ καταρτισμός, οὗ, ὁ, equipment, equipping. ⁴ οἰκοδομή, ἧς, ἡ, building, edification. ⁵ μέχρι, until, as far as (gen). ⁶ καταντάω, come to, arrive. ⁷ ἐνότης, ἡ, oneness, unity. ⁸ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ⁹ τέλειος, complete, perfect. ¹⁰ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹¹ ἡλικία, ας, ἡ, maturity, age. ¹² πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹³ μηκέτι, no longer. ¹⁴ νήπιος, infant, child. ¹⁵ κλυδωνίζομαι, be tossed here and there by waves. ¹⁶ περιφέρω, carry about, carry around. ¹⁷ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ¹⁸ κυβεία, ας, ἡ, craftiness, trickery. ¹⁹ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ²⁰ μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ²¹ πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ²² ἀληθεύω, speak the truth, say. ²³ αὐξάνω, cause to grow, increase.

σῶμα συναρμολογούμενον¹ καὶ συμβιβάζόμενον² διὰ
 πάσης ἀφῆς³ τῆς ἐπιχορηγίας,⁴ κατ' ἐνέργειαν⁵ ἐν
 μέτρῳ⁶ ἐνὸς ἐκάστου μέρους, τὴν αὔξῃσιν⁷ τοῦ
 σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν⁸ ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι⁹ ἐν κυρίῳ, μηκέτι¹⁰ 17

ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ

ἐν ματαιότητι¹¹ τοῦ νοῦς¹² αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι¹³ τῇ 18

διανοίᾳ,¹⁴ ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι¹⁵ τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ

διὰ τὴν ἄγνοιαν¹⁶ τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν

πώρωσιν¹⁷ τῆς καρδίας αὐτῶν: οἵτινες ἀπηλγγκότες¹⁸ 19

ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ,¹⁹ εἰς ἐργασίαν²⁰

ἀκαθαρσίας²¹ πάσης ἐν πλεονεξίᾳ.²² Ὑμεῖς δὲ οὐχ 20

οὕτως²³ ἐμάθετε²⁴ τὸν χριστόν, εἴγε²⁵ αὐτὸν ἠκούσατε 21

καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ἐστὶν ἀλήθεια ἐν τῷ

¹ συναρμολογέω, fit together. ² συμβιβάζω, hold together, instruct. ³ ἀφή, ἥς, ἡ, joint, band. ⁴ ἐπιχορηγία, ας, ἡ, assistance, provision. ⁵ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ⁶ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ⁷ αὔξῃσις, εως, ἡ, growth, increase. ⁸ οἰκοδομή, ἥς, ἡ, building, edification. ⁹ μαρτύρομαι, affirm, testify. ¹⁰ μηκέτι, no longer. ¹¹ ματαιότης, ητος, ἡ, vanity, emptiness. ¹² νοῦς, ό, mind, reasoning faculty. ¹³ σκοτίζω, darken. ¹⁴ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ¹⁵ ἀπαλλοτριόμαι, alienate, estrange. ¹⁶ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance. ¹⁷ πώρωσις, εως, ἡ, hardness, obstinacy. ¹⁸ ἀπαλγέω, become callous, dead to feeling. ¹⁹ ἀσελγεία, ας, ἡ, licentiousness, debauchery. ²⁰ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ²¹ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ²² πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ²³ οὕτως, thus, so. ²⁴ μανθάνω, learn, ascertain. ²⁵ εἴγε, if indeed, seeing that.

Ἰησοῦ: ἀποθέσθαι¹ ὑμᾶς, κατὰ τὴν προτέραν² 22

ἀναστροφὴν,³ τὸν παλαιὸν⁴ ἄνθρωπον, τὸν

φθειρόμενον⁵ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης·⁶ 23

ἀνανεοῦσθαι⁷ δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοῦς⁸ ὑμῶν, καὶ 24

ἐνδύσασθαι⁹ τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ θεὸν

κτισθέντα¹⁰ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι¹¹ τῆς ἀληθείας.

Διὸ ἀποθέμενοι¹ τὸ ψεῦδος¹² λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος 25

μετὰ τοῦ πλησίον¹³ αὐτοῦ: ὅτι ἐσμέν ἀλλήλων μέλη. 26

Ὅργιζεσθε¹⁴ καὶ μὴ ἁμαρτάνετε: ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδύετω

ἐπὶ τῷ παροργισμῷ¹⁶ ὑμῶν: μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ 27

διαβόλῳ. Ὁ κλέπτων¹⁷ μηκέτι¹⁸ κλεπτέτω:¹⁷ μᾶλλον 28

δὲ κοπιάτω,¹⁹ ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα

ἔχῃ μεταδιδόναι²⁰ τῷ χρεῖαν ἔχοντι. Πᾶς λόγος 29

σαπρὸς²¹ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω,

¹ ἀποτίθηναι, put off, lay aside. ² πρότερον, formerly, before. ³ ἀναστροφή, ἥς, ἡ, conduct, behavior. ⁴ παλαιός, old, ancient. ⁵ φθείρω, destroy, corrupt. ⁶ ἀπάτη, ἡς, ἡ, deceit, deceitfulness. ⁷ ἀνανεώω, renew, become young again. ⁸ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁹ ἐνδύω, put on, clothe. ¹⁰ κτίζω, create, form. ¹¹ ὁσιότης, ἡτος, ἡ, piety, holiness. ¹² ψεῦδος, οὗς, τό, lie. ¹³ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ¹⁴ ὀργίζω, irritate, provoke. ¹⁵ ἐπιδύω, set, go down. ¹⁶ παροργισμός, οὗ, ὁ, irritation, anger. ¹⁷ κλέπτω, steal. ¹⁸ μηκέτι, no longer. ¹⁹ κοπιάω, toil, labor. ²⁰ μεταδίδωμι, give a share of, share. ²¹ σαπρός, rotten, worthless.

ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν¹ τῆς χρείας, ἵνα δῶ
 χάριν τοῖς ἀκούουσιν. Καὶ μὴ λυπεῖτε² τὸ πνεῦμα τὸ 30
 ἅγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε³ εἰς ἡμέραν
 ἀπολυτρώσεως.⁴ Πᾶσα πικρία⁵ καὶ θυμὸς⁶ καὶ ὀργή 31
 καὶ κραυγὴ⁷ καὶ βλασφημία⁸ ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν
 πάσῃ κακίᾳ·⁹ γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί,¹⁰ 32
 εὖσπλαγχνοι,¹¹ χαριζόμενοι¹² ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ
 θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο¹² ἡμῖν.

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ¹³ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά· καὶ 5
 περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν
 ἑμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν¹⁴
 καὶ θυσίαν¹⁵ τῷ θεῷ εἰς ὁσμὴν¹⁶ εὐωδίας.¹⁷ Πορνεία¹⁸ 3
 δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία¹⁹ ἢ πλεονεξία²⁰ μηδὲ
 ὀνομαζέσθω²¹ ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει²² ἁγίοις· καὶ 4

¹ οἰκοδομή, ἤς, ἡ, building, edification. ² λυπέω, grieve, pain. ³ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ⁴ ἀπολύτρωσις, εὖως, ἡ, redemption, deliverance. ⁵ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ⁶ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ⁷ κραυγὴ, ἤς, ἡ, outcry, crying. ⁸ βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ⁹ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁰ χρηστός, good, kind. ¹¹ εὖσπλαγχνος, tender-hearted, merciful. ¹² χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹³ μιμητής, οὗ, ὁ, imitator. ¹⁴ προσφορά, ἄς, ἡ, offering, sacrifice. ¹⁵ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ¹⁶ ὁσμή, ἤς, ἡ, smell, aroma. ¹⁷ εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ¹⁸ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ¹⁹ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ²⁰ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ²¹ ὀνομάζω, name, give a name to. ²² πρέπω, be clearly seen, be fitting.

αἰσχρότης,¹ καὶ μωρολογία,² ἢ εὐτραπελία,³ τὰ οὐκ
 ἀνήκοντα:⁴ ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία.⁵ Τοῦτο γάρ ἐστε 5
 γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος,⁶ ἢ ἀκάθαρτος, ἢ
 πλεονέκτης,⁷ ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης,⁸ οὐκ ἔχει
 κληρονομίαν⁹ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. 6
 Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω¹⁰ κενοῖς¹¹ λόγοις: διὰ ταῦτα
 γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς
 ἀπειθείας.¹² Μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι¹³ αὐτῶν: ἤτε 7
 γὰρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ: ὡς τέκνα
 φωτὸς περιπατεῖτε – ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐν 9
 πάσῃ ἀγαθωσύνῃ¹⁴ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ – 10
 δοκιμάζοντες¹⁵ τί ἐστὶν εὐάρεστον¹⁶ τῷ κυρίῳ: καὶ μὴ 11
 συγκοινωνεῖτε¹⁷ τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις¹⁸ τοῦ
 σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε:¹⁹ τὰ γὰρ κρυφῇ²⁰ 12
 γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν²¹ ἐστὶν καὶ λέγειν. Τὰ δὲ 13

¹ αἰσχρότης, ητος, ἦ, shamefulfulness, obscenity. ² μωρολογία, ας, ἦ, foolish or silly talk. ³ εὐτραπελία, ας, ἦ, coarse jesting, low jesting. ⁴ ἀνήκω, be fit, be proper. ⁵ εὐχαριστία, ας, ἦ, thanksgiving, thankfulness. ⁶ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ⁷ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ⁸ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ⁹ κληρονομία, ας, ἦ, inheritance. ¹⁰ ἀπατάω, deceive, lead into error. ¹¹ κενός, empty, vain. ¹² ἀπείθεια, ας, ἦ, disobedience, willful unbelief. ¹³ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ¹⁴ ἀγαθωσύνη, ης, ἦ, goodness. ¹⁵ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁶ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ¹⁷ συγκοινωνέω, have fellowship with, participate. ¹⁸ ἀκαρπος, unfruitful, barren. ¹⁹ ἐλέγχω, convict, reprove. ²⁰ κρυφῇ, secretly, in secret. ²¹ αἰσχρός, shameful, base.

πάντα ἐλεγχόμενα¹ ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται: πᾶν
 γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. Διὸ λέγει, Ὑγειρε ὁ¹⁴
 καθεύδων² καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει³
 σοι ὁ χριστός.

Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς⁴ περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι,⁵ 15
 ἀλλ' ὡς σοφοί,⁶ ἐξαγοραζόμενοι⁷ τὸν καιρόν, ὅτι αἱ 16
 ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν. Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες,⁸ 17
 ἀλλὰ συνιέντες⁹ τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου. Καὶ μὴ 18
 μεθύσκεσθε¹⁰ οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστὶν ἄσωτία,¹¹ ἀλλὰ
 πληροῦσθε ἐν πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς¹² 19
 καὶ ὕμνοις¹³ καὶ ᾠδαῖς¹⁴ πνευματικαῖς,¹⁵ ᾄδοντες¹⁶ καὶ
 ψάλλοντες¹⁷ ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ, 20
 εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί, 21
 ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ χριστοῦ.

¹ ἐλέγχω, convict, reprove. ² καθεύδω, sleep. ³ ἐπιφαύω, shine upon, give light to. ⁴ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ⁵ ἄσοφος, unwise, foolish. ⁶ σοφός, wise. ⁷ ἐξαγοράζω, redeem, make the most of. ⁸ ἄφρων, foolish, senseless. ⁹ συνίημι, understand, consider. ¹⁰ μεθύσκω, make drunk. ¹¹ ἄσωτία, ας, ἡ, dissipation, debauchery. ¹² ψαλμός, οἵ, ὁ, song of praise, psalm. ¹³ ὕμνος, ου, ὁ, song of praise, hymn. ¹⁴ ᾠδή, ἡς, ἡ, song, ode. ¹⁵ πνευματικός, spiritual. ¹⁶ ᾄδω, sing. ¹⁷ ψάλλω, sing, sing praise.

Αἱ γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ 22
 κυρίῳ. Ὅτι ἀνὴρ ἐστὶν κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ 23
 χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστιν
 σωτὴρ¹ τοῦ σώματος. Ἀλλ' ὥσπερ ἡ ἐκκλησία 24
 ὑποτάσσεται τῷ χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς
 ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς 25
 γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἡγάπησεν τὴν
 ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς· ἵνα 26
 αὐτὴν ἀγιάσῃ,² καθαρίσας τῷ λουτρῷ³ τοῦ ὕδατος ἐν
 ῥήματι, ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἕνδοξον⁴ τὴν 27
 ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπῖλον⁵ ἢ ῥυτίδα⁶ ἢ τι τῶν
 τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾦ ἀγία καὶ ἄμωμος.⁷ Οὕτως 28
 ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς
 τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα,
 ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα 29
 ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει⁸ καὶ θάλπει⁹ αὐτήν, καθὼς

¹ σωτήρ, ἥρος, ὁ, savior, deliverer. ² ἀγιάζω, make holy, consecrate. ³ λουτρὸν, οὐ, τό, bath, washing. ⁴ ἕνδοξος, honored, glorious. ⁵ σπῖλος, ου, ὁ, spot, stain. ⁶ ῥυτίς, ἰδος, ἡ, wrinkle, spiritual defect. ⁷ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁸ ἐκτρέφω, nourish, rear. ⁹ θάλπω, cherish, comfort.

καὶ ὁ κύριος τὴν ἐκκλησίαν· ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ 30
 σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν
 ὀστέων¹ αὐτοῦ. Ἀντὶ² τούτου καταλείψει³ ἄνθρωπος 31
 τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ
 προσκολληθήσεται⁴ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ
 ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Τὸ μυστήριον⁵ τοῦτο 32
 μέγα ἐστίν· ἐγὼ δὲ λέγω εἰς χριστὸν καὶ εἰς τὴν
 ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα, ἕκαστος τὴν 33
 ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν· ἡ δὲ γυνὴ
 ἵνα φοβῇται τὸν ἄνδρα.

Τὰ τέκνα, ὑπακούετε⁶ τοῖς γονεῦσιν⁷ ὑμῶν ἐν κυρίῳ: 6
 τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. Τίμα⁸ τὸν πατέρα σου καὶ 2
 τὴν μητέρα ἣτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, 3
 ἵνα εὖ⁹ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος¹⁰ ἐπὶ τῆς
 γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε¹¹ τὰ τέκνα ὑμῶν, 4
 ἀλλ' ἐκτρέφετε¹² αὐτὰ ἐν παιδείᾳ¹³ καὶ νουθεσίᾳ¹⁴

¹ ὀστέον, τό, bone. ² ἀντί, instead of, in place of. ³ καταλείπω, leave, leave behind. ⁴ προσκολλάω, join closely, cleave to. ⁵ μυστήριον, οὐ, τό, secret, mystery. ⁶ ὑπακούω, obey, listen. ⁷ γονεὺς, ἑως, ὁ, parent. ⁸ τιμάω, honor, value at a price. ⁹ εὖ, well, well done. ¹⁰ μακροχρόνιος, long-lived. ¹¹ παροργίζω, provoke to anger, exasperate. ¹² ἐκτρέφω, nourish, rear. ¹³ παιδεία, ας, ἡ, training, discipline. ¹⁴ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction.

κυρίου.

Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε¹ τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ 5
 φόβου καὶ τρόμου,² ἐν ἀπλότητι³ τῆς καρδίας ὑμῶν,
 ὡς τῷ χριστῷ: μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν⁴ ὡς 6
 ἀνθρωπάρεσκοι,⁵ ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ χριστοῦ,
 ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας⁶ 7
 δουλεύοντες⁷ ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες 8
 ὅτι ὁ ἐάν τι ἔκαστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομιέται⁸
 παρὰ τοῦ κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος.⁹ Καὶ οἱ 9
 κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες¹⁰ τὴν
 ἀπειλήν:¹¹ εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν
 ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία¹² οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.

¹ ὑπακούω, obey, listen. ² τρόμος, ου, ό, trembling, quaking. ³ ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity. ⁴ ὀφθαλμοδουλεία, ας, ή, service rendered only while the master watches. ⁵ ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. ⁶ εὐνοία, ας, ή, favor, affection. ⁷ δουλεύω, serve, am a slave. ⁸ κομίζω, receive, bring. ⁹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁰ ἀνίημι, give up, loosen. ¹¹ ἀπειλή, ης, ή, threat, threatening. ¹² προσωποληψία, ας, ή, partiality, favoritism.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε¹ ἐν κυρίῳ, καὶ 10
 ἐν τῷ κράτει² τῆς ἰσχύος³ αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε⁴ τὴν 11
 πανοπλίαν⁵ τοῦ θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι
 πρὸς τὰς μεθοδείας⁶ τοῦ διαβόλου. Ὅτι οὐκ ἔστιν 12
 ἡμῖν ἡ πάλη⁷ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς
 ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας⁸
 τοῦ σκούτου τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ⁹
 τῆς πονηρίας¹⁰ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις.¹¹ Διὰ τοῦτο 13
 ἀναλάβετε¹² τὴν πανοπλίαν⁵ τοῦ θεοῦ, ἵνα δυνηθῇτε
 ἀντιστῆναι¹³ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα
 κατεργασάμενοι¹⁴ στήναι. Στήτε οὖν περιζωσάμενοι¹⁵ 14
 τὴν ὀσφὺν¹⁶ ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι⁴ τὸν
 θώρακα¹⁷ τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι¹⁸ τοὺς 15
 πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ¹⁹ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης· ἐπὶ 16
 πᾶσιν ἀναλαβόντες¹² τὸν θυρεὸν²⁰ τῆς πίστεως, ἐν ᾧ

¹ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ² κράτος, ους, τό, power, dominion. ³ ἰσχύς, ὅς, ἡ, strength, power. ⁴ ἐνδύω, put on, clothe. ⁵ πανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. ⁶ μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ⁷ πάλη, ης, ἡ, struggle, fight. ⁸ κοσμοκράτωρ, ορος, ὁ, world ruler, ruler of this world. ⁹ πνευματικός, spiritual. ¹⁰ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ¹¹ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹² ἀναλαμβάνω, take up, raise. ¹³ ἀντίστημι, resist, oppose. ¹⁴ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁵ περιζώννυμι, gird, gird round. ¹⁶ ὀσφύς, ὅς, ἡ, waist, hip. ¹⁷ θώραξ, ακος, ὁ, breastplate. ¹⁸ ὑποδέω, put on my feet. ¹⁹ ἐτοιμασία, ας, ἡ, readiness, preparation. ²⁰ θυρεός, οὔ, ὁ, shield, large shield.

δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη¹ τοῦ πονηροῦ τὰ
 πεπυρωμένα² σβέσαι.³ Καὶ τὴν περικεφαλαίαν⁴ τοῦ 17
 σωτηρίου⁵ δέξασθαι, καὶ τὴν μάχαιραν⁶ τοῦ
 πνεύματος, ὃ ἐστὶν ῥῆμα θεοῦ: διὰ πάσης προσευχῆς 18
 καὶ δεήσεως⁷ προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν
 πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες⁸ ἐν πάσῃ
 προσκαρτερήσει⁹ καὶ δεήσει⁷ περὶ πάντων τῶν ἁγίων, 19
 καὶ ὑπὲρ ἑμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει¹⁰ τοῦ
 στόματός μου ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι¹¹ τὸ μυστήριον¹²
 τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω¹³ ἐν ἁλύσει,¹⁴ ἵνα 20
 ἐν αὐτῷ παρρησιάζωμαι,¹⁵ ὥς δεῖ με λαλῆσαι.

Ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα 21
 ὑμῖν γνωρίσει¹¹ Τυχικός¹⁶ ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ
 πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ: ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς 22
 αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέση

¹ βέλος, ους, τό, arrow, missile. ² πυρώω, burn, am purified by fire. ³ σβέννυμι, quench, extinguish. ⁴ περικεφαλαία, ας, ἡ, helmet. ⁵ σωτήριος, saving, bringing salvation. ⁶ μάχαιρα, ης, ἡ, sword. ⁷ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ⁸ ἀγρυπνέω, sleepless, watchful. ⁹ προσκαρτερήσις, εως, ἡ, perseverance, steadfastness. ¹⁰ ἀνοίξις, εως, ἡ, opening, act of opening. ¹¹ γνωρίζω, make known, declare. ¹² μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹³ πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ¹⁴ ἅλυσις, εως, ἡ, chain. ¹⁵ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹⁶ Τυχικός, οὔ, ὁ, Tychicus.

τὰς καρδίας ὑμῶν.

Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ 23

πατρὸς καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ 24

πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν

χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ.¹ Ἀμήν.

¹ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality.